

MINISTERSTWO
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Departament Współpracy Międzynarodowej

DWM.178.31.2015

Warszawa, 4 grudnia 2015 r.

Prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko
Rektor Politechniki Lubelskiej
ul. Nadbystrzycka 38D
20-618 Lublin

Szanowny Panie Rektorze,

w odpowiedzi na pismo R-1747/2015 z dnia 23 listopada 2015 r. z prośbą o interpretację relacji stosowania przepisów art. 43 ustępy 2 i 2a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) uprzejmie informuję, co następuje.

Przy interpretacji zapisu art. 43 ust. 2a ustawy ww. ustawy należy wziąć pod uwagę fakt, że przepisy polskie są wynikiem implementacji **DYREKTYWY RADY 2004/114/WE** z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie (Dz.U.UE L z dnia 23 grudnia 2004 r.); ww. Dyrektywę ,zgodnie z pkt (18) preambuły, **wprowadzono m.in. w celu umożliwienia studentom, będącym obywatelami państw trzecich, pokrycie części kosztów studiów, dlatego też powinni oni mieć dostęp do rynku pracy na warunkach określonych w tej dyrektywie.** Zasada dostępu studentów do rynku pracy na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie ma charakter zasady ogólnej; jednakże, w wyjątkowych okolicznościach, Państwa Członkowskie mają możliwość uwzględnienia sytuacji na ich krajowych rynkach pracy.

W Polsce adnotację „dostęp do rynku pracy” umieszcza się na karcie pobytu na podstawie art. 244 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2013 r., poz. 1650); wpisuje się ją nie tylko cudzoziemcowi, który został uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale także temu, który **jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę. Studenci zagraniczni w Polsce są zwolnieni z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.**

Wykaz cudzoziemców, którym powierzenie i wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę jest dopuszczalne,

ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa

tel. (22) 52 92 266, faks: (22) 50 17 130, e-mail: sekretariat.DWM@nauka.gov.pl, www.nauka.gov.pl

zamieszczony jest w § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcovi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz U. z 2015 r., poz. 588).

Wykaz ten obejmuje m.in. cudzoziemców będących studentami:

- studiów stacjonarnych odbywanych w Rzeczypospolitej Polskiej lub uczestnikami stacjonarnych studiów doktoranckich odbywanych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- wykonującymi pracę w ramach staży zawodowych, do których odbywania kierują organizacje będące członkami międzynarodowych zrzeszeń studentów;
- wykonującymi pracę w ramach współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich zagranicznych partnerów, jeżeli potrzeba powierzenia cudzoziemcovi wykonywania pracy jest potwierdzona przez właściwy organ zatrudnienia;
- szkół wyższych lub uczniami szkół zawodowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej lub Konfederacji Szwajcarskiej, którzy wykonują pracę w ramach praktyk zawodowych przewidzianych regulaminem studiów lub programem nauczania, pod warunkiem uzyskania skierowania na taką praktykę ze szkoły wyższej lub zawodowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Departamentu Współpracy Międzynarodowej MNiSW, art. 43 ust. 2a ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym należy stosować po uwzględnieniu wyjątków od niego, zawartych w art. 43 ust. 2, 3, 5 i 5a.

Dlatego też, naszym zdaniem, cudzoziemcom, którzy podjęli studia na zasadach obowiązujących obywateli polskich, w tym zgodnie z art. 43 ust. 2 i ust. 5a przysługują odpowiednio wszystkie uprawnienia z nich wynikające, tj. do studiowania na zasadach obowiązujących obywateli polskich i do pomocy materialnej.

Natomiast w przypadku cudzoziemców, którzy uzyskali Kartę Polaka lub kartę stałego pobytu dopiero po podjęciu studiów na zasadach innych niż obowiązujące obywateli polskich, zmiana zasad kształcenia na obowiązujące obywateli polskich może nastąpić po poddaniu się procedurze rekrutacji, jaka obowiązuje obywateli polskich, ubiegających się o podjęcie nieodpłatnych studiów w formie stacjonarnej.

Z kolei w przypadku cudzoziemców, którzy posiadali Kartę Polaka i podjęli nieodpłatne studia stacjonarne, a następnie utracili Kartę Polaka w wyniku otrzymania zezwolenia na pobyt stały, zasady studiowania nie powinny ulec zmianie, ponieważ zarówno posiadacze Karty Polaka (art. 43 ust. 5a przedmiotowej ustawy o szkolnictwie wyższym oraz art. 6 ust. 1 pkt 6 Karty Polaka – Dz.U. z 2007 r., Nr 180, poz. 1280 z późn zm.), jak i cudzoziemcy, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały (art. 43 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym), mają prawo do podejmowania i kontynuowania studiów na zasadach obowiązujących obywateli polskich.

Zadaniem Departamentu Współpracy Międzynarodowej MNiSW ograniczenie zawarte w art. 43 ust. 2a ustawy. Prawo o szkolnictwie wyższym, dotyczące zasad podejmowania studiów oraz stypendiów, dotyczy tylko cudzoziemców, którzy przybywają do Polski w celu podjęcia pracy i w związku umieszcza się im w karcie pobytu adnotację „dostęp do rynku pracy”. Jeżeli tego rodzaju cudzoziemcy następnie podejmują studia, to podlegają art. 43 ust. 2, 3, 5 i 5a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepis ten nie dotyczy zaś cudzoziemców, którzy przybyli do Polski w celu podjęcia studiów.

Jednocześnie uprzejmie informujemy, że stanowisko prezentowane przez Ministra lub komórki organizacyjne ministerstwa jest wyłącznie oświadczeniem wiedzy w danej sprawie. Nie stanowi źródła uprawnień, czy też obowiązku, nie jest też wiążące dla uczelni lub innych podmiotów.

Z wyrazami szacunku

Kierujący Departamentem
Współpracy Międzynarodowej
Juliusz Galkowski

Juliusz SZYMCZAK - GALKOWSKI